

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/22/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011200226
Dátum vydania rozhodnutia:	13.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:6011200226.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky R. X. rod. P., nar. XX. F. XXXX, bytom V., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 12. mája 2011 o vzniku nároku na invalidný dôchodok v spojení s rozhodnutím odporkyne totožného čísla z 8. júla 2011 o priznaní invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/49/2011-45 zo dňa 19. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/49/2011-45 zo dňa 19. januára 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 12. mája 2011 v spojení s rozhodnutím totožného čísla z 8. júla 2011 a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporkyňa rozhodnutím 12. mája 2011 konštatovala, že navrhovateľke vznikol nárok na invalidný dôchodok dňom 3. marca 2011 vo výške 158,- € mesačne s tým, že jej ho začne vyplácať až po zániku nároku na nemocenské s poukazom na ust. § 80 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Rozhodnutím z 8. júla 2011 jej od 22. júna 2011 priznal invalidný dôchodok vo výške 158,- € mesačne vzhľadom k tomu, že navrhovateľka bola uznaná za invalidnú s 50%-ným poklesom jej pracovnej schopnosti a pre vznik nároku na invalidný dôchodok splnila aj ďalšiu zákonnú podmienku potrebného obdobia dôchodkového poistenia. Navrhovateľka sa odvolala voči označeným rozhodnutiam, pretože vyjadrené percento jej zníženej pracovnej schopnosti nepovažovala za zodpovedajúce svojim zdravotným ťažkostiam. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutia odporkyne i konanie, ktoré im predchádzalo v súlade s ustanovením § 250i ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, preto ich podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako zákonné a vecne správne potvrdil. Z obsahu spisu zistil, že na základe žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku z 28. októbra 2010

posudzoval jej zdravotný stav posudkový lekár sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom v Banskej Bystrici. Vychádzal okrem vlastného klinického vyšetrenia navrhovateľky z prepúšťacej správy z interného oddelenia, z diabetologických, endokrinologických, neurologických, CT vyšetrení LS chrbtice a FRO vyšetrenia, zrealizovaných v priebehu roka 2010 a za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky označil kompenzovateľnú cukrovku bez komplikácií so zaradením pod kapitolu IV., bod 1, písm. b) v rámci prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) vyjadril 40%-tami. Pridružené zdravotné ťažkosti navrhovateľky, a to ochorenie štítnej žľazy, dorzalgie, či zníženie kostnej denzity do pásma osteopénie nepovažoval za posudkovo významné. Posudkové stanovisko nezmenil ani po podaní opravného prostriedku navrhovateľkou.

Zdravotný stav navrhovateľky následne posudzoval aj posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne. V posudku z 3. marca 2011 za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky rovnako označil cukrovku, ktorú však považoval za ťažko kompenzovateľnú, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami, preto ju zaradil pod kapitolu IV., pol. 1, písm. c) v rámci prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a MPSVZČ vyjadril na dolnej hranici možného percentuálneho rozpätia 50%-tami. Konštatoval, že u navrhovateľky je cukrovka neuspokojivo kompenzovaná, z komplikácií je jednoznačne preukázaná generalizovaná senzitivná polyneuropatia horných aj dolných končatín. Pridružené zdravotné ťažkosti nepovažoval za posudkovo významné. Krajský súd v rámci preskúmavacieho konania požiadal posudkového lekára ústredia o dodatočné zhodnotenie navrhovateľkou novo predložených odborných lekárskeho nálezov, pričom posudkový lekár nedospel k inému posudkovému záveru.

Krajský súd dospel k presvedčeniu, že záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky prijali posudkoví lekári na podklade potrebných odborných lekárskeho nálezov, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov aj s ohľadom na vývoj zdravotných ťažkostí navrhovateľky. Ich posudkové stanovisko bolo podrobne, vecne a logicky zdôvodnené v súlade s aktuálne preukázanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky na základe predložených odborných lekárskeho nálezov. Krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by ich závery spochybnila, preto si ich osvojil a pri posudzovaní správnosti a zákonnosti konania a rozhodnutia odporkyne vychádzal z ich záverov. Vzhľadom na konštatovaný 50% pokles pracovnej schopnosti navrhovateľky v porovnaní so zdravou fyzickou osobou rozhodla odporkyňa rozhodnutím z 12. mája 2011 správne, keď konštatovala, že dňom vzniku invalidity, 3. marca 2011 vznikol navrhovateľke nárok na invalidný dôchodok a súvisiacim rozhodnutím z 8. júla 2011 správne rozhodla o priznaní invalidného dôchodku od 22. júla 2011 po zániku nároku navrhovateľky na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti v zmysle § 80 zákona o sociálnom poistení. Výška priznanej dôchodkovej dávky 158,- € mesačne nebola navrhovateľkou v konaní namietaná a ani krajský súd nezistil žiadne pochybenia pri jej výpočte. Preto obe napadnuté rozhodnutia potvrdil ako zákonné a vecne správne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke nárok na ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie. Nesúhlasí so záverom, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť dosahuje 50 %, lebo jej zdravotný stav sa neustále zhoršuje, o čom svedčí aj skutočnosť, že je objednaná na operáciu chrbtice a tiež z vyšetrenia diabetológa vyplýva, že je vysoko riziková zo strany kardiovaskulárneho aparátu. Hoci z posudku vyplýva, že cukrovka je neuspokojivo kompenzovaná a že sa je pridružujú ďalšie ochorenia horných a dolných končatín, toto komisia nevyhodnotila ako zhoršený zdravotný stav. Chcela sa zamestnať, ale keď zamestnávateľ videl, aké má zdravotné ťažkosti, poslal ju domov, že si ju nezoberie na svedomie. Keby vládala, tak by pracovala. Žiada najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu zrušil a zaviazal ho na vyžiadanie nového posudku, ktorý potvrdí jej plnú invaliditu.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Odvolateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto

konaní, pochybnosti o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu považuje za nedôvodné. Zdravotný stav navrhovateľky bol opakovane posudzovaný posudkovými lekármi sociálneho poistenia, pričom miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 50 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Z obsahu odvolania navrhovateľky vyplýva, že odvolanie smeruje len proti správnosti určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak pre účely správneho, ako aj na účely súdneho konania. Miera poklesu schopnosti sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že podkladom pre stanovenie sumy invalidného dôchodku podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení z dôvodu invalidity navrhovateľky bolo opätovné posúdenie jej zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne - ústredia dňa 03.03.2011, ktorý ju uznal invalidnou podľa zákona č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % pre cukrovku závislú na inzulíne. Na základe nových lekárskeho správ, ktoré navrhovateľka predložila v súdnom konaní, krajský súd požiadal odporkyňu o doplňujúci posudok o zdravotnom stave a pracovnej spôsobilosti navrhovateľky. V Lekárskej správe zo dňa 22.11.2011 posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie zotrvala na miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 % pre cukrovku - ťažko kompenzovateľnú, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a s diabetickými komplikáciami, ktoré toho času ale nie

sú tak závažné, aby podmieňovali vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V správe ďalej uviedla, že porucha statiky a dynamiky chrbtice nepodmieňuje navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nakoľko sa nejedná o chronickú, ťažkú funkčnú poruchu statiky a dynamiky chrbtice s trvalými prejavmi koreňového dráždenia.

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti 50 % bola určená podľa kap. IV, položka 1 písm. c) prílohy 4 zákona o sociálnom poistení (Cukrovka ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami), t.j. na spodnej hranici vzhľadom na zatiaľ jedinou komplikáciu - polyneuropatiu. U navrhovateľky neboli konštatované iné tak závažné zdravotné postihnutia, ktoré by podmieňovali navýšenie MPSVZČ.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkových lekárov sociálnej poisťovne odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Navrhovateľka síce v odvolaní vyslovila nespokojnosť s určenou percentuálnou mierou poklesu vykonávania zárobkovej činnosti a domáhala sa nového posúdenia zdravotného stavu, a to aj s poukazom na plánovanú operáciu chrbtice; ako však vyplýva z pripojenej ambulantnej správy, dôvodom sú bolesti kosterce po úraze, pričom nemožno vylúčiť, že tieto ťažkosti budú operačným zákrokom odstránené.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľka opätovne požiadať o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.